

Ekonomie F6 – A9

1. Předpokládejme, že koeficient cenové elasticity poptávky v absolutní hodnotě u poptávky po statku X je přesně 1. Předpokládejme, že dojde k poklesu ceny o 1 %. Na základě toho můžeme tvrdit:
  - a) Dojde ke snížení výdajů na nákup statku X přesně o 1 %.
  - b) Poptávané množství se snížilo přesně o 1 %.
  - c) Výdaje na nákup statku X se nezměnily.
  - d) Dojde ke zvýšení výdajů na nákup statku X přesně o 1 %.
2. Pro firmu v postavení nedokonalé konkurence, která chce maximalizovat obrát (celkové příjmy TR), platí:
  - a) Objem produkce je volen na úrovni, kde se mezní příjmy MR = 1
  - b) Objem produkce je volen na úrovni, kde se mezní příjmy MR = 0.
  - c) Vyrábí objem produkce Q v bodě, kde jsou minimální průměrné náklady.
  - d) Vyrábí objem produkce Q v bodě, kde jsou minimální průměrné variabilní náklady.
3. Tržní poptávka je dána rovnicí $P_D = 20 - Q_D$ a tržní nabídka potom rovnicí $Q_S = P_S - 10$. Rovnovážné množství Q, při kterém dojde k vyrovnání poptávky a nabídky, bude:
  - a) Žádná z uvedených
  - b) 10
  - c) 15
  - d) 20
4. Recese jako fáze hospodářského cyklu je jednoznačně definována na základě:
  - a) Vývoje nominálního produktu.
  - b) Vývoje míry nezaměstnanosti.
  - c) Vývoje reálného produktu.
  - d) Vývoje míry inflace.
5. Předpokládejme, že vybraný spotřební koš stojí v ČR 10 000 Kč a na Slovensku ten samý koš 1000 Euro. Dále předpokládáme, že hodnota tzv. reálného měnového kurzu je 1, tedy nominální kurz je na cenové paritě. Hodnota nominálního kurzu v tomto případě bude:
  - a) 15 Kč/1Euro
  - b) 10 Kč/1Euro
  - c) 25 Kč/1Euro
  - d) 20 Kč/1Euro
6. Předpokládejme dokonale konkurenční firmu, která vyrábí v tzv. krátkém období. Víme, že vyrábí objem produkce maximalizující zisk. Její měsíční celkové příjmy TR činí 250 000 Kč. Fixní náklady za měsíc jsou 50 000 Kč. Měsíční firemní výstup je 1 000 jednotek. Průměrné náklady na jednotku produkce jsou AC=120 Kč/j. Zisk z každé jednotky produkce (zisk připadající na jednotku produkce) činí:
  - a) 100
  - b) 130
  - c) 150
  - d) 180
7. Co z následujícího platí pro firmu v dokonale konkurenci?
  - a) Mezní příjmy MR jsou konstantní.
  - b) Celkové příjmy TR jsou konstantní.
  - c) Celkové příjmy TR jsou lineární a klesající.
  - d) Mezní příjmy MR jsou klesající.
8. Předpokládejme čtyřsektorovou ekonomiku v modelu výdaje-produkt (model s linií 45 stupňů) a známe tyto údaje: mezní sklon ke spotřebě $c=0,75$, sazba důchodové daně je $t=0$, mezní sklon k importu 0,25. Vláda zvýší transfery TR o 100 mld. Kč. Rovnovážná produkce se změní o:
  - a) 250 mld. Kč
  - b) 200 mld. Kč
  - c) 100 mld. Kč
  - d) 150 mld. Kč
9. Konstantní výnosy z rozsahu nejlépe charakterizuje:
  - a) Při změně všech vstupů celkový výstup přestává růst.
  - b) Mezní fyzický produkt začíná být záporný.
  - c) Při růstu všech vstupů celkový výstup roste stejným tempem, jako rostou vstupy.
  - d) Celkový výstup je konstantní a nemění se s objemem vstupů.

10. Předpokládejme absolutně neelastickou nabídku výrobního faktoru. Dále předpokládejme zvýšení poptávky po tomto faktoru. Na základě tohoto můžeme tvrdit:
  - a) Dojde ke zvýšení rovnovážné ceny výrobního faktoru a veškerý výdělek placený tomuto faktoru bude mít charakter čisté ekonomické renty.
  - b) Rovnovážná cena výrobního faktoru se po zvýšení poptávky nezmění.
  - c) Dojde ke zvýšení rovnovážné ceny výrobního faktoru a veškerý výdělek placený tomuto faktoru bude mít charakter transferového výděлку.
  - d) Dojde k poklesu výděлку placeného tomuto výrobnímu faktoru.
11. V modelu AS-AD se snížení cen energií jako důležitého vstupu projeví:
  - a) Jako pozitivní poptávkový šok - růst AD.
  - b) Jako negativní poptávkový šok - pokles AD.
  - c) Jako pozitivní nabídkový šok - růst AS.
  - d) Jako negativní nabídkový šok - pokles AS.
12. Která z následujících položek patří na stranu aktiv bilance komerční banky:
  - a) Depozita a vklady klientů komerční banky.
  - b) Úvěr poskytnutý jiné komerční bance.
  - c) Úvěr komerční banky přijatý od centrální banky.
  - d) Cenné papíry emitované touto komerční bankou.
13. Nechť je funkce celkového užítku dána předpisem $TU = 7X - X^2$. Hodnota mezního užítku MU_2 pro druhou spotřebovanou jednotku zboží X bude (předpokládáme definici mezního užítku pro jednotkovou změnu):
  - a) Žádná z uvedených
  - b) 2
  - c) 4
  - d) 5
14. Který z následujících výroků ukazuje normativní přístup v ekonomii?
  - a) V sociálně spravedlivé společnosti není správné zavádět školné, protože právo na vzdělání má mít každý neohledně na příjem a bohatství.
  - b) Pozitivní externalita způsobuje neefektivní alokaci zdrojů, může vést k nižší produkci než je alokačně efektivní výstup.
  - c) Zavedení školného na vysokých školách sníží zájem o studium zejména u studentů z chudých rodin.
  - d) Monopol vyrábí nižší výstup a prodává svůj výstup za vyšší cenu než dokonale konkurenční trh.
15. Předpokládejme, že v zemi se 160 mil. obyvatel je 100 mil. zaměstnaných a 10 mil. nezaměstnaných. Na základě těchto údajů můžeme tvrdit:
  - a) Počet ekonomicky aktivních obyvatel je 100 mil.
  - b) Počet ekonomicky aktivních obyvatel je 110 mil.
  - c) Míra nezaměstnanosti je právě 10 %.
  - d) Počet ekonomicky aktivních obyvatel je 160 mil.
16. Předpokládejme, že známe tyto údaje o firmě. Firma dosáhla tržeb (výnosů) 500 000 Kč, explicitní náklady činily 350 000 tis. Kč, implicitní náklady činily 150 000 Kč. Hodnota čistého ekonomického zisku je:
  - a) 0 Kč
  - b) 150 000 Kč
  - c) 200 000 Kč
  - d) 350 000 Kč

17. Zvýšení cyklické nezaměstnanosti v ekonomice jako důsledek prohloubení recese:
- a) Nebude mít vliv na přirozenou míru nezaměstnanosti.   b) Sníží přirozenou míru nezaměstnanosti.   c) Vyvolá díky vestavěným stabilizátorům automaticky pokles frikční nezaměstnanosti, tedy celková míra nezaměstnanosti se nezmění.   d) Zvýší přirozenou míru nezaměstnanosti.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
18. U firmy maximalizující zisk víme, že prodává výstup za cenu $P=120$ Kč/j. a mezní náklady pro poslední vyráběnou jednotku jsou $MC=90$ Kč/j. Hodnota Lernerova indexu této firmy je:
- a) 0,5   b) 1/4   c) 3/4   d) 1/3
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
19. Předpokládáme, že u jisté ekonomiky víme, že v daném roce byla hodnota hrubého domácího produktu vyšší než hodnota hrubého národního produktu. Na základě tohoto můžeme jednoznačně tvrdit:
- a) Saldo čistého exportu zboží a služeb (NX) bylo záporné.   b) Saldo státního rozpočtu bylo záporné.   c) Saldo zahraničních důchodů bylo záporné.   d) Saldo čistého exportu zboží a služeb (NX) bylo kladné.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
20. Který z následujících nástrojů je tzv. vestavěným stabilizátorem fiskální politiky:
- a) Progresivní zdanění důchodů.   b) Mzdy zaměstnanců ve státní správě.   c) Regresivní zdanění důchodů.   d) Výdaje na armádu.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
21. Která z následujících charakteristik není v souladu s modelem monopolistické konkurence:
- a) V dlouhém období je cena na úrovni průměrných nákladů   b) Mnoho firem v odvětví.   c) Silné bariéry vstupu do odvětví.   d) Mírně diferencovaný produkt.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
22. Předpokládáme, že známe hodnoty cenového indexu spotřebitelských cen v roce 1, 2, a 3 vždy k prosinci daného roku z vybrané země: $CPI(1) = 135$, $CPI(2) = 136$, $CPI(3) = 138$. Na základě těchto údajů můžeme jednoznačně tvrdit:
- a) V roce 2 a v roce 3 došlo k meziroční inflaci.   b) V roce 2 a v roce 3 došlo k deflaci.   c) V roce 2 a v roce 3 došlo v ekonomice k recesi.   d) V roce 2 došlo v ekonomice k deflaci a v roce 3 k inflaci.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
23. Závěr plynoucí z původní mzdové verze Phillipsovy křivky je:
- a) Růst míry zdanění může od určitého bodu snižovat daňový výnos.   b) Vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti je pozitivní - vyšší míra mzdové inflace je spojena s vyšší mírou nezaměstnanosti.   c) Vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti neexistuje - změna míry mzdové inflace nemá vliv na změnu míry nezaměstnanosti.   d) Vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti je negativní - vyšší míra mzdové inflace je spojena s nižší mírou nezaměstnanosti.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
24. Předpokládáme, že známe tyto údaje z platební bilance země. Tyto údaje považujeme za vyčerpávající. Vývoz (export) zboží činil 160 mld., dovoz (import) zboží činil 120 mld., vývoz (export) služeb činil 40 mld., dovoz (import) služeb činil 70 mld., do ekonomiky přitekly důchody ze zahraničí ve výši 110 mld., ze země otekly důchody ve výši 70 mld. Export kapitálu (investic) ze země činil 180 mld., import kapitálu (investic) do země činil 180 mld. V ekonomice došlo k této změně devizových rezerv:
- a) Devizové rezervy se zvýšily o 50 mld.   b) Devizové rezervy se snížily o 20 mld.   c) Devizové rezervy se nezměnily, platební bilance jako celek byla vyrovnaná.   d) Devizové rezervy se zvýšily o 30 mld.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
25. Snížení objemu termínových vkladů (depozit s delší výpovědní lhůtou) v domácí měně v ekonomice (za jinak nezměněných podmínek):
- a) Povede ke snížení pouze měnového agregátu M1, hodnota měnového agregátu M2 se nezmění.   b) Povede ke snížení pouze měnového agregátu M2, hodnota měnového agregátu M1 se nezmění.   c) Nemá vliv na změnu měnového agregátu M1 i M2, jejich hodnota zůstane stejná.   d) Povede ke snížení měnového agregátu M1 i M2.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
26. Předpokládáme, že tzv. stálé ceny byly v zemi X v roce 2005 stejné jako tzv. běžné ceny v zemi X v roce 2005. Na základě toho můžeme jednoznačně tvrdit.
- a) V zemi X došlo v roce 2005 k nulovému ekonomickému růstu HDP.   b) Hodnota amortizace země X v roce 2005 byla 0.   c) V roce 2005 v zemi X byl nominální HDP stejný jako reálný HDP.   d) Čistý export země X v roce 2005 byl 0.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
27. Předpokládáme, že známe toky důchodů (výnosů) v následujících třech letech a to: v prvním roce 400 tis. Kč, v druhém roce 300 tis. Kč a ve třetím roce 200 tis. Kč. Provedeme výpočet současné hodnoty budoucích důchodů (výnosů) diskontováním při úrokové míře (výnosovém kritériu) 10 %. Označte správný výrok:
- a) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je větší než 1000 tis. Kč.   b) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je přesně 100 tis. Kč.   c) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je přesně 1100 tis. Kč.   d) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je menší než 1000 tis. Kč.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
28. Předpokládáme model tvorby peněz na základě multiplikace bankovních depozit. Dále předpokládáme, že míra povinných minimálních rezerv z depozit se snížila ze 4 % na 2 %. Hodnota tzv. jednoduchého depozitního multiplikátoru v tomto případě:
- a) Zvýší se na dvojnásobek původní hodnoty.   b) Sníží se na polovinu původní hodnoty.   c) Nezmění se, zvýšení míry povinných minimálních rezerv nemá vliv na hodnotu jednoduchého depozitního multiplikátoru.   d) Zvýší se na čtyřnásobek původní hodnoty.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
29. Jestliže 150 jednotek je produkováno s průměrnými fixními náklady $AFC = 2$ Kč/j. a celkové náklady pro tento objem produkce činí $TC = 550$ Kč, potom variabilní náklady VC pro tento objem produkce jsou:
- a) 300 Kč   b) 250 Kč   c) 350 Kč   d) 450 Kč
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

30. V tzv. bodu zvratu u firmy v dokonalé konkurenci platí:

- a) Cena P se rovná průměrným fixním nákladům AFC.
b) Cena P se rovná průměrným nákladům AC.
c) Celkové příjmy (TR) se rovnají fixním nákladům (FC).
d) Celkové příjmy (TR) se rovnají variabilním nákladům (VC).
e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

31. V případě, že výroba na dokonalé konkurenčním trhu je spojena s existencí pozitivní externality ve výrobě:

- a) Bude se vyrábět méně než je společensky efektivní a za cenu nižší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
b) Bude se vyrábět méně než je společensky efektivní a za cenu vyšší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
c) Bude se vyrábět více než je společensky efektivní a za cenu vyšší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
d) Bude se vyrábět více než je společensky efektivní a za cenu nižší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

32. Předpoklad pružných nominálních mezd v modelu AS-AD.

- a) Je u pojetí AS pouze v tzv. krátkém období, v tzv. dlouhém období předpokládáme nominální mzdy fixní.
b) V modelu AS- AD se nevyskytuje, s předpokladem pružnosti či nepružnosti mezd model AS-AD vůbec nepracuje.
c) Je u AS pouze v tzv. dlouhém období, v tzv. krátkém období v keynesiánském přístupu předpokládáme nominální mzdy fixní.
d) Je u tzv. keynesiánského přístupu AS u obou případech, tedy v tzv. dlouhém i krátkém období.
e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

Ekonomie F6 – B8

1. V případě, že výroba na dokonale konkurenčním trhu je spojena s existencí pozitivní externality ve výrobě:
- Bude se vyrábět více než je společensky efektivní a za cenu nižší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
  - Bude se vyrábět více než je společensky efektivní a za cenu vyšší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
  - Bude se vyrábět méně než je společensky efektivní a za cenu nižší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
  - Bude se vyrábět méně než je společensky efektivní a za cenu vyšší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
2. V tzv. bodu zvratu u firmy v dokonalé konkurenci platí:
- Cena P se rovná průměrným nákladům AC.
  - Cena P se rovná průměrným fixním nákladům AFC.
  - Celkové příjmy (TR) se rovnají fixním nákladům (FC).
  - Celkové příjmy (TR) se rovnají variabilním nákladům (VC).
3. V modelu AS-AD se snížení cen energií jako důležitého vstupu projeví:
- Jako pozitivní poptávkový šok - růst AD.
  - Jako negativní nabídkový šok - pokles AS.
  - Jako pozitivní nabídkový šok - růst AS.
  - Jako negativní poptávkový šok - pokles AD.
4. Tržní poptávka je dána rovnicí $P_D = 20 - Q_D$ a tržní nabídka potom rovnicí $Q_S = P_S - 10$. Rovnovážné množství Q, při kterém dojde k vyrovnání poptávky a nabídky, bude:
- Žádná z uvedených odpovědí není správná.
  - 10
  - 15
  - 20
5. Předpokládejme dokonale konkurenční firmu, která vyrábí v tzv. krátkém období. Víme, že vyrábí objem produkce maximalizující zisk. Její měsíční celkové příjmy TR činí 250 000 Kč. Fixní náklady za měsíc jsou 50 000 Kč. Měsíční firemní výstup je 1 000 jednotek. Průměrné náklady na jednotku produkce jsou $AC=120$ Kč/j. Zisk z každé jednotky produkce (zisk připadající na jednotku produkce) činí:
- 130
  - 180
  - 100
  - 150
6. Recese jako fáze hospodářského cyklu je jednoznačně definována na základě:
- Vývoje míry inflace.
  - Vývoje míry nezaměstnanosti.
  - Vývoje nominálního produktu.
  - Vývoje reálného produktu.
7. Jestliže 150 jednotek je produkováno s průměrnými fixními náklady $AFC = 2$ Kč/j. a celkové náklady pro tento objem produkce činí $TC = 550$ Kč, potom variabilní náklady VC pro tento objem produkce jsou:
- 450 Kč
  - 350 Kč
  - 300 Kč
  - 250 Kč
8. Předpokládejme, že známe toky důchodů (výnosů) v následujících třech letech a to: v prvním roce 400 tis. Kč, v druhém roce 300 tis. Kč a ve třetím roce 200 tis. Kč. Provedeme výpočet současné hodnoty budoucích důchodů (výnosů) diskontováním při úrokové míře (výnosovém kritériu) 10 %. Označte správný výrok:
- Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je přesně 100 tis. Kč.
  - Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je přesně 1100 tis. Kč.
  - Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je větší než 1000 tis. Kč.
  - Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je menší než 1000 tis. Kč.
9. Předpokládejme, že tzv. stálé ceny byly v zemi X v roce 2005 stejné jako tzv. běžné ceny v zemi X v roce 2005. Na základě toho můžeme jednoznačně tvrdit.
- Čistý export země X v roce 2005 byl 0.
  - V zemi X došlo v roce 2005 k nulovému ekonomickému růstu HDP.
  - V roce 2005 v zemi X byl nominální HDP stejný jako reálný HDP.
  - Hodnota amortizace země X v roce 2005 byla 0.
10. Předpokládejme, že známe tyto údaje z platební bilance země. Tyto údaje považujeme za vyčerpávající. Vývoz (export) zboží činil 160 mld., dovoz (import) zboží činil 120 mld., vývoz (export) služeb činil 40 mld., dovoz (import) služeb činil 70 mld., do ekonomiky přitekly důchody ze zahraničí ve výši 110 mld., ze země oteklý důchody ve výši 70 mld. Export kapitálu (investic) ze země činil 180 mld., import kapitálu (investic) do země činil 180 mld. V ekonomice došlo k této změně devizových rezerv:
- Devizové rezervy se zvýšily o 50 mld.
  - Devizové rezervy se snížily o 20 mld.
  - Devizové rezervy se zvýšily o 30 mld.
  - Devizové rezervy se nezměnily, platební bilance jako celek byla vyrovnaná.
11. Předpoklad pružných nominálních mezd v modelu AS-AD.
- Je u pojetí AS pouze v tzv. krátkém období, v tzv. dlouhém období předpokládáme nominální mzdy fixní.
  - Je u AS pouze v tzv. dlouhém období, v tzv. krátkém období v keynesiánském přístupu předpokládáme nominální mzdy fixní.
  - Je u tzv. keynesiánského přístupu AS u obou případů, tedy v tzv. dlouhém i krátkém období.
  - V modelu AS-AD se nevyskytuje, s předpokladem pružnosti či nepružnosti mezd model AS-AD vůbec nepracuje.
12. Snížení objemu termínových vkladů (depozit s delší výpovědní lhůtou) v domácí měně v ekonomice (za jinak nezměněných podmínek):
- Nemá vliv na změnu měnového agregátu M1 i M2, jejich hodnota zůstane stejná.
  - Povede ke snížení pouze měnového agregátu M2, hodnota měnového agregátu M1 se nezmění.
  - Povede ke snížení pouze měnového agregátu M1, hodnota měnového agregátu M2 se nezmění.
  - Povede ke snížení měnového agregátu M1 i M2.
13. U firmy maximalizující zisk víme, že prodává výstup za cenu $P=120$ Kč/j. a mezní náklady pro poslední vyráběnou jednotku jsou $MC=90$ Kč/j. Hodnota Lernerova indexu této firmy je:
- 1/3
  - 0,5
  - 1/4
  - 3/4
14. Předpokládejme čtyřsektorovou ekonomiku v modelu výdaje-produkt (model s linií 45 stupňů) a známe tyto údaje: mezní sklon ke spotřebě $c=0,75$, sazba důchodové daně je $t=0$, mezní sklon k importu 0,25. Vláda zvýší transfery TR o 100 mld. Kč. Rovnovážná produkce se změní o:
- 100 mld. Kč
  - 250 mld. Kč
  - 200 mld. Kč
  - 150 mld. Kč
15. Předpokládejme, že vybraný spotřební koš stojí v ČR 10 000 Kč a na Slovensku ten samý koš 1000 Euro. Dále předpokládejme, že hodnota tzv. reálného měnového kurzu je 1, tedy nominální kurz je na cenové paritě. Hodnota nominálního kurzu v tomto případě bude:
- 20 Kč/1Euro
  - 25 Kč/1Euro
  - 10 Kč/1Euro
  - 15 Kč/1Euro

16. Předpokládejme, že v zemi se 160 mil. obyvatel je 100 mil. zaměstnaných a 10 mil. nezaměstnaných. Na základě těchto údajů můžeme tvrdit:

- a) Počet ekonomicky aktivních obyvatel je 100 mil.
 b) Míra nezaměstnanosti je právě 10 %.
 c) Počet ekonomicky aktivních obyvatel je 160 mil.
 d) Počet ekonomicky aktivních obyvatel je 110 mil.

17. Který z následujících výroků ukazuje normativní přístup v ekonomii?

- a) Pozitivní externalita způsobuje neefektivní alokaci zdrojů, může vést k nižší produkci než je alokačně efektivní výstup.
 b) Monopol vyrábí nižší výstup a prodává svůj výstup za vyšší cenu než dokonale konkurenční trh.
 c) Zavedení školného na vysokých školách sníží zájem o studium zejména u studentů z chudých rodin.
 d) V sociálně spravedlivé společnosti není správné zavádět školné, protože právo na vzdělání má mít každý neohledně na příjem a bohatství.

18. Pro firmu v postavení nedokonalé konkurence, která chce maximalizovat obrát (celkové příjmy TR), platí:

- a) Objem produkce je volen na úrovni, kde se mezni příjmy $MR = 1$
 b) Vyrábí objem produkce Q v bodě, kde jsou minimální průměrné variabilní náklady.
 c) Vyrábí objem produkce Q v bodě, kde jsou minimální průměrné náklady.
 d) Objem produkce je volen na úrovni, kde se mezni příjmy $MR = 0$.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

19. Závěr plynoucí z původní mzdové verze Phillipsovy křivky je:

- a) Vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti neexistuje - změna míry mzdové inflace nemá vliv na změnu míry nezaměstnanosti.
 b) Vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti je negativní - vyšší míra mzdové inflace je spojena s nižší mírou nezaměstnanosti.
 c) Růst míry zdanění může od určitého bodu snižovat daňový výnos.
 d) Vztah mezi mírou mzdové inflace a mírou nezaměstnanosti je pozitivní - vyšší míra mzdové inflace je spojena s vyšší mírou nezaměstnanosti.

20. Necht' je funkce celkového užítu dána předpisem $TU = 7X - X^2$. Hodnota mezního užítu MU_2 pro druhou spotřebovanou jednotku zboží X bude (předpokládejme definici mezního užítu pro jednotkovou změnu):

- a) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
 b) 2
 c) 4
 d) 5
 e) 6

21. Předpokládejme, že u jisté ekonomiky víme, že v daném roce byla hodnota hrubého domácího produktu vyšší než hodnota hrubého národního produktu. Na základě tohoto můžeme jednoznačně tvrdit:

- a) Saldo čistého exportu zboží a služeb (NX) bylo záporné.
 b) Saldo státního rozpočtu bylo záporné.
 c) Saldo čistého exportu zboží a služeb (NX) bylo kladné.
 d) Saldo zahraničních důchodů bylo záporné.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

22. Která z následujících položek patří na stranu aktiv bilance komerční banky:

- a) Úvěr poskytnutý jiné komerční bance.
 b) Úvěr komerční banky přijatý od centrální banky.
 c) Depozita a vklady klientů komerční banky.
 d) Cenné papíry emitované touto komerční bankou.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

23. Předpokládejme, že známe hodnoty cenového indexu spotřebitelských cen v roce 1, 2, a 3 vždy k prosinci daného roku z vybrané země: $CPI(1) = 135$, $CPI(2) = 136$, $CPI(3) = 138$. Na základě těchto údajů můžeme jednoznačně tvrdit:

- a) V roce 2 došlo v ekonomice k deflaci a v roce 3 k inflaci.
 b) V roce 2 a v roce 3 došlo k deflaci.
 c) V roce 2 a v roce 3 došlo k meziroční inflaci.
 d) V roce 2 a v roce 3 došlo v ekonomice k recesi.

24. Který z následujících nástrojů je tzv. vestavěným stabilizátorem fiskální politiky:

- a) Progresivní zdanění důchodů.
 b) Výdaje na armádu.
 c) Regresivní zdanění důchodů.
 d) Mzdy zaměstnanců ve státní správě.

25. Předpokládejme, že koeficient cenové elasticity poptávky v absolutní hodnotě u poptávky po statku X je přesně 1. Předpokládejme, že dojde k poklesu ceny o 1 %. Na základě toho můžeme tvrdit:

- a) Poptávané množství se snížilo přesně o 1 %.
 b) Dojde ke zvýšení výdajů na nákup statku X přesně o 1 %.
 c) Výdaje na nákup statku X se nezměnily.
 d) Dojde ke snížení výdajů na nákup statku X přesně o 1 %.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

26. Předpokládejme, že známe tyto údaje o firmě. Firma dosáhla tržeb (výnosů) 500 000 Kč, explicitní náklady činily 350 000 tis. Kč, implicitní náklady činily 150 000 Kč. Hodnota čistého ekonomického zisku je:

- a) 200 000 Kč
 b) 150 000 Kč
 c) 0 Kč
 d) 350 000 Kč

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

27. Co z následujícího platí pro firmu v dokonalé konkurenci?

- a) Celkové příjmy TR jsou konstantní.
 b) Celkové příjmy TR jsou lineární a klesající.
 c) Mezní příjmy MR jsou konstantní.
 d) Mezní příjmy MR jsou klesající.

28. Zvýšení cyklické nezaměstnanosti v ekonomice jako důsledek prohloubení recese:

- a) Sníží přirozenou míru nezaměstnanosti.
 b) Vývolá díky vestavěným stabilizátorům automaticky pokles frikční nezaměstnanosti, tedy celková míra nezaměstnanosti se nezmění.
 c) Nebude mít vliv na přirozenou míru nezaměstnanosti.
 d) Zvýší přirozenou míru nezaměstnanosti.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

29. Která z následujících charakteristik není v souladu s modelem monopolistické konkurence:

- a) Mírně diferencovaný produkt.
 b) Mnoho firem v odvětví.
 c) V dlouhém období je cena na úrovni průměrných nákladů.
 d) Silné bariéry vstupu do odvětví.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

30. Předpokládejme absolutně neelastickou nabídku výrobního faktoru. Dále předpokládejme zvýšení poptávky po tomto faktoru. Na základě tohoto můžeme tvrdit:

- a) Dojde k poklesu výdělku placeného tomuto výrobnímu faktoru.   b) Dojde ke zvýšení rovnovážné ceny výrobního faktoru a veškerý výdělek placený tomuto faktoru bude mít charakter transferového výdělku.   c) Rovnovážná cena výrobního faktoru se po zvýšení poptávky nezmění.   d) Dojde ke zvýšení rovnovážné ceny výrobního faktoru a veškerý výdělek placený tomuto faktoru bude mít charakter čisté ekonomické renty.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

31. Konstantní výnosy z rozsahu nejlépe charakterizuje:

- a) Mezní fyzický produkt začíná být záporný.   b) Při změně všech vstupů celkový výstup přestává růst.   c) Celkový výstup je konstantní a nemění se s objemem vstupů.   d) Při růstu všech vstupů celkový výstup roste stejným tempem, jako rostou vstupy.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

32. Předpokládejme model tvorby peněz na základě multiplikace bankovních depozit. Dále předpokládejme, že míra povinných minimálních rezerv z depozit se snížila ze 4 % na 2 %. Hodnota tzv. jednoduchého depozitního multiplikátoru v tomto případě:

- a) Zvýší se na dvojnásobek původní hodnoty.   b) Sníží se na polovinu původní hodnoty.   c) Zvýší se na čtyřnásobek původní hodnoty.   d) Nezmění se, zvýšení míry povinných minimálních rezerv nemá vliv na hodnotu jednoduchého depozitního multiplikátoru.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

Ekonomie F6 – C7

1. Předpokládejme, že známe tyto údaje z platební bilance země. Tyto údaje považujeme za vyčerpávající. Vývoz (export) zboží činil 160 mld., dovoz (import) zboží činil 120 mld., vývoz (export) služeb činil 40 mld., dovoz (import) služeb činil 70 mld., do ekonomiky přitekly důchody ze zahraničí ve výši 110 mld., ze země otekly důchody ve výši 70 mld. Export kapitálu (investic) ze země činil 180 mld., import kapitálu (investic) do země činil 180 mld. V ekonomice došlo k této změně devizových rezerv:

- a) Devizové rezervy se snížily o 20 mld.   b) Devizové rezervy se nezměnily, platební bilance jako celek byla vyrovnaná.   c) Devizové rezervy se zvýšily o 30 mld.   d) Devizové rezervy se zvýšily o 50 mld.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

2. Předpokládejme, že známe funkci mezních příjmů jedné firmy $MR=45$. Rozhodněte, které tvrzení je správné:

- a) Jedná se o firmu v dokonalé konkurenci a mezní příjmy MR budou menší než cena P.   b) Jedná se o firmu v nedokonalé konkurenci a mezní příjmy MR budou větší než cena P.   c) Jedná se o firmu v nedokonalé konkurenci a mezní příjmy MR budou menší než cena P.   d) Jedná se o firmu v dokonalé konkurenci a mezní příjmy MR se budou rovnat ceně P.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

3. Který z následujících výroků ukazuje normativní přístup v ekonomii?

- a) Zdravotní péči by měl poskytovat stát zdarma, protože je etické, aby tato služba byla všem dostupná.   b) Negativní externalita vytváří neefektivní alokaci zdrojů.   c) V tržním mechanismu obvykle platí, že firma musí dosahovat zisku, aby dlouhodobě přežila.   d) Firma v postavení dokonalé konkurence nemůže dlouhodobě vykazovat kladný ekonomický zisk.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

4. Předpokládejme, že uvedené položky jsou financovány ze státního nebo obecního rozpočtu. Jedna z uvedených položek se nepočítá do veličiny G – výdaje vlády na nákupy statků a služeb:

- a) Vyplacená hodnota porodného.   b) Výdaje na nákup vojenské techniky financované z ministerstva obrany.   c) Výdaje z ministerstva vnitra určené na chod státní policie.   d) Výdaje z obecního rozpočtu určené na chod městské policie.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

5. Teorie ekonomického růstu se snaží primárně vysvětlit a objasnit:

- a) Růst nominálního produktu jako důsledek hospodářské politiky, zejména monetární.   b) Růst tzv. potenciálního produktu jako důsledek zdrojů ekonomického růstu.   c) Růst reálného produktu jako důsledek zvýšení čistého exportu.   d) Růst nominálního produktu jako důsledek zvyšující se cenové hladiny.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

6. Měnový agregát M2:

- a) Je menší než agregát M1.   b) Je větší než agregát M1 přesně o hodnotu hotovostního oběživa.   c) Je větší než agregát M1.   d) Je větší než agregát M1 přesně o hodnotu běžných (neterminovaných) depozit v domácí měně.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

7. Která z následujících položek patří na stranu pasiv bilance centrální banky:

- a) Hotovostní oběživo   b) Hmotný a nehmotný majetek   c) Státní dluhopisy nakoupené centrální bankou   d) Úvěry poskytnuté komerčním bankám

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

8. Tzv. náklady mrtvé váhy u monopolu:

- a) Vznikají proto, že monopol stanoví cenu P přesně na hodnotě mezních příjmů $MR=P$.   b) Vznikají proto, že monopol stanoví cenu P pod mezními náklady MC.   c) Vznikají proto, že monopol stanoví cenu P nad mezními náklady MC.   d) Vznikají proto, že monopol stanoví cenu P pod mezními příjmy MR.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

9. Předpokládejme čtyřsektorovou ekonomiku v modelu výdaje-produkt (model s linií 45 stupňů) a známe tyto údaje: mezní sklon ke spotřebě $c=0,75$, sazba důchodové daně je $t=0$, mezní sklon k importu 0,25. Vláda zvýší transfery TR o 100 mld. Kč. Rovnovážná produkce se změní o:

- a) 200 mld. Kč   b) 100 mld. Kč   c) 250 mld. Kč   d) 150 mld. Kč

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

10. Hodnota nominálního HDP v roce 2015 v zemi X byla 2258 mld. Kč. Hodnota reálného HDP v roce 2015 v zemi X byla 2156 mld. Kč. Na základě tohoto můžeme jednoznačně tvrdit:

- a) V zemi X došlo v roce 2015 v zemi X k zápornému ekonomickému růstu HDP.   b) Tzv. běžné ceny použité pro měření HDP byly nižší než tzv. stálé ceny použité pro měření HDP.   c) V zemi X došlo v roce 2015 ke kladnému ekonomickému růstu HDP.   d) Tzv. běžné ceny použité pro měření HDP byly vyšší než tzv. stálé ceny použité pro měření HDP.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

11. Předpokládejme neměnnou nabídku peněz. Jaký vliv na rovnováhu na peněžním trhu v modelu peněžní poptávky a nabídky bude mít fakt, že vzroste nominální makroekonomický produkt (např. v důsledku růstu cenové hladiny)?

- a) Dojde ke zvýšení poptávky po penězích (posun křivky poptávky po penězích doprava) a rovnovážná úroková míra stoupne.   b) Dojde ke zvýšení poptávky po penězích (posun křivky poptávky po penězích doprava) a rovnovážná úroková míra klesne.   c) Dojde ke snížení poptávky po penězích (posun křivky poptávky po penězích doleva) a rovnovážná úroková míra stoupne.   d) Dojde ke snížení poptávky po penězích (posun křivky poptávky po penězích doleva) a rovnovážná úroková míra klesne.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

12. Tzv. vestavěné stabilizátory:

- a) Jsou nástrojem monetární politiky a působí protiinflačně.   b) Jsou nástrojem fiskální politiky a působí na stabilitu veřejných financí, zejména vyrovnanost státního rozpočtu.   c) Jsou nástrojem monetární politiky a působí proticyklicky.   d) Jsou nástrojem fiskální politiky a působí proticyklicky.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

13. Pokud je firma na trhu práce v postavení dokonalé konkurence:

- a) Volí množství výrobního faktoru v bodě, kde se příjem z mezního produktu (MRP) rovná 0.   b) Nemůže ovlivnit velikost mezních nákladů na faktor práce (MFC).   c) Může ovlivnit velikost mezních nákladů na faktor práce (MFC) - s rostoucím objemem použitého faktoru rostou mezní náklady na faktor.   d) Může ovlivnit velikost mezních nákladů na faktor práce (MFC) - s rostoucím objemem použitého faktoru klesají mezní náklady na faktor práce.

e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

14. Předpokládejme, že hodnota Lernerova indexu u firmy má hodnotu 0. Na základě tohoto můžeme tvrdit:
- a) Firma je v postavení dokonalé konkurence a cena se rovná mezním nákladům. b) Firma je v postavení monopolu a stanoví cenu nad mezními náklady. c) Firma je v postavení dokonalé konkurence a cena bude dvakrát větší, než jsou mezní náklady. d) Firma je v postavení monopolu a cena bude dvakrát větší, než jsou mezní náklady.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
15. Předpokládejme, že poptávka po statku X je cenově elastická. Na základě toho můžeme tvrdit.
- a) Zvýšení ceny statku X nebude mít vliv na spotřebitelské výdaje za nákup tohoto statku. b) Zvýšení ceny statku X povede k poklesu spotřebitelských výdajů za nákup tohoto statku. c) Zvýšení ceny statku X povede ke zvýšení spotřebitelských výdajů za nákup tohoto statku. d) Zvýšení ceny statku X nebude mít vliv na poptávané množství.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
16. Průměrné variabilní náklady AVC:
- a) S rostoucím objemem produkce se vždy zvyšují. b) Jejich průběh je ovlivněn průběhem mezních nákladů, mohou se snižovat nebo zvyšovat. c) S objemem produkce se nemění. d) S rostoucím objemem produkce se vždy snižují.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
17. Firma v monopolistické konkurenci v krátkém období:
- a) Vyrábí objem produkce na minimum průměrných dlouhodobých nákladů - LAC. b) Dosahuje na rozdíl od krátkého období nulového ekonomického zisku jako důsledek vstupu (resp. odchodu) firem do odvětví (resp. z odvětví). c) Dosahuje na rozdíl od krátkého období kladného ekonomického zisku jako důsledek rozmělnění fixních nákladů. d) Vyrábí objem produkce za minimem průměrných dlouhodobých nákladů - LAC.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
18. Předpokládejme dokonalou konkurenční trh spojený s negativní externalitou - činnost produkuje neproplacené náklady jiným subjektům. Na základě tohoto můžeme tvrdit:
- a) Bude se vyrábět méně než je společensky efektivní a za cenu vyšší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti. b) Bude se vyrábět více než je společensky efektivní a za cenu vyšší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti. c) Bude se vyrábět méně než je společensky efektivní a za cenu nižší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti. d) Bude se vyrábět více než je společensky efektivní a za cenu nižší než odpovídá podmínce alokační efektivnosti.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
19. Předpokládejme, že známe toky důchodů (výnosů) v následujících třech letech a to: v prvním roce 500 tis. Kč, v druhém roce 500 tis. Kč a ve třetím roce 300 tis. Kč. Provedeme výpočet současné hodnoty budoucích důchodů (výnosů) diskontováním při úrokové míře (výnosovém kritériu) 10 %. Označte správný výrok:
- a) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je přesně 1330 tis. Kč. b) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je větší než 1300 tis. Kč. c) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je menší než 1300 tis. Kč. d) Současná hodnota budoucích důchodů (výnosů) je přesně 130 tis. Kč.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
20. U firmy maximalizující zisk víme, že prodává výstup za cenu $P=120$ Kč/j. a mezní náklady pro poslední vyráběnou jednotku jsou $MC=90$ Kč/j. Hodnota Lernerova indexu této firmy je:
- a) $1/4$ b) $1/2$ c) $1/3$ d) $1/5$
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

21. Hranice produkčních (výrobních) možností v modelu $2*2*2*$:
- a) Vyjadřuje body, na kterých je splněna podmínka efektivnosti ve výrobě. b) Vyjadřuje body, na kterých je splněna podmínka efektivnosti ve směně. c) Spojuje body výstupu při různých technologiích. d) Vyjadřuje body, kde každému bodu odpovídá jiné celkové množství použité práce a kapitálu.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
22. Předpokládejme, že vybraný spotřební koš stojí v ČR 10 000 Kč a v Německu ten samý koš 500 EURO. Dále předpokládejme, že hodnota nominálního měnového kurzu je 25 Kč/1EURO. Hodnota tzv. reálného kurzu je v tomto případě:
- a) 2 b) Menší než 1 c) 1 d) Větší než 1
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
23. Přirozená míra nezaměstnanosti:
- a) Je dána součtem frikční a strukturální nezaměstnanosti. b) Je dána součtem strukturální a cyklické nezaměstnanosti. c) Je dána součtem frikční a cyklické nezaměstnanosti. d) Je dána součtem frikční, strukturální a cyklické nezaměstnanosti.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
24. Tzv. Phillipsova křivka:
- a) Ukazuje vztah mezi skutečnou mírou nezaměstnanosti a skutečným produktem ve vztahu k přirozené míře nezaměstnanosti a potenciálnímu produktu. b) Ukazuje vztah mezi mírou zdanění a výnosem z daní. c) Znáznorňuje vztah mezi mírou nezaměstnanosti a mírou inflace. d) Ukazuje míru nerovnoměrnosti rozdělení důchodů (resp. bohatství) ve společnosti.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
25. Předpokládejme dokonalou konkurenční firmu, která vyrábí v tzv. krátkém období. Víme, že vyrábí objem produkce maximalizující zisk. Její měsíční celkové příjmy TR činí 250 000 Kč. Fixní náklady za měsíc jsou 50 000 Kč. Měsíční firemní výstup je 1000 jednotek. Průměrné náklady na jednotku produkce jsou $AC=120$ Kč/j. Cena za jednotku produkce, za kterou firma prodává na dokonalé konkurenčním trhu je:
- a) 1000 b) 250 c) 750 d) 500
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
26. Přírodní katastrofu bychom zařadili mezi:
- a) Negativní nabídkový šok b) Pozitivní poptávkový šok c) Pozitivní nabídkový šok d) Negativní poptávkový šok
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
27. Vztah mezi hrubým domácím produktem HDP a hrubým národním důchodem (HND) je:
- a) Liší se o tzv. amortizaci b) To, která veličina je větší, záleží na tom, zda je tzv. saldo zahraničních důchodů kladné nebo záporné. c) HDP je vždy menší než HND d) HDP je vždy větší než HND
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
28. Teorie hospodářského cyklu:
- a) Se snaží především vysvětlit tzv. životní cyklus firmy a cyklické kolísání firemních ukazatelů jako jsou tržby, zisk, náklady. b) Analyzují zdroje růstu ekonomiky pomocí tzv. růstového účetnictví. c) Se snaží především vysvětlit kolísání reálného produktu kolem potenciálního produktu. d) Se zabývají dlouhodobým vývojem potenciálního produktu.
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.

29. Důchodovou elasticitu poptávky můžeme definovat:
- a) Jako procentuální změnu důchodu ku procentuální změně poptávaného množství
 b) Jako absolutní změnu poptávaného množství ku absolutní změně důchodu
 c) Jako absolutní změnu důchodu ku absolutní změně poptávaného množství
 d) Jako procentuální změnu poptávaného množství ku procentuální změně důchodu
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
30. Jestliže 50 jednotek je produkováno s průměrnými fixními náklady $AFC = 4 \text{ Kč}/q$ a celkové náklady pro tento objem produkce činí $TC = 1200 \text{ Kč}$, potom průměrné variabilní náklady AVC pro tento objem produkce jsou:
- a) $1400 \text{ Kč}/q$
 b) žádné z uvedených čísel není správné
 c) $1000 \text{ Kč}/q$
 d) $20 \text{ Kč}/q$
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
31. Předpokládejme, že v zemi s 200 mil. obyvatel je 100 mil. zaměstnaných a 25 mil. nezaměstnaných. Jaká je míra nezaměstnanosti v zemi?
- a) 25 %
 b) ze zadaných údajů nelze určit
 c) 15 %
 d) 20 %
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.
32. Který z následujících nástrojů je tzv. vestavěným stabilizátorem fiskální politiky:
- a) Výdaje na armádu
 b) Mzdy zaměstnanců ve státní správě
 c) Podpory v nezaměstnanosti
 d) Regresivní zdanění
- e) Žádná z uvedených odpovědí není správná.